

ÜKS

Keeveri-suuruse mehe liigutamine polnud lihtne. See oli, nagu püüdnuks lohistada vesivoodilt kuninglikus mõõtkavas madratsit. Niisiis maeti ta maja lähedale. Mis oli igal juhul loogiline. Vilja-koristuseni jäi veel kuu aega ning segitallatud põld oleks õhust kätte paistnud. Ja Keeveri-suguse tüübi puhul võetakse kindlasti appi õhuotsing. Võetakse appi lennukid ja helikopterid ja võib-olla koguni droonid.

Nad alustasid keskööl, mis oli nende arvates küllaltki ohutu. Neid ümbritses kümme tuhat aakrit tühjust, ainuke inimese loodud rajatis siinpool silmapiiri suvalises suunas oli idakaares asuv raudtee, kuid südaööd lahutas õhtusest rongist viis tundi ja hommikusest rongist seitse. Seega polnud uudishimulikke pilke. Nende ekskavaatoril oli kabiini katusele kinnitatud neli helgiheitjat, umbes samamoodi nagu noorte tuunitud pikapeil, ning üheskoos moodustasid neli kiirt heleda laia halogeenvalguse basseini. Seega polnud ka nähtavusega muret. Seaaedik, kuhu nad hakkasid auku kaevama, oli niikuinii alaliselt segi tallatud. Sead kaalusid kakssada naela ja igal seal oli neli jalga. Poripinnast sõtkuti pidevalt. Õhust ei märgataks midagi, isegi soojuskaameraga mitte. Pildil lööksid viivitamatult särava auravad loomad, sõnnikuhunnikud ja kuseloigud.

Küllaltki ohutu.

Ja kuna sead on tuhnijad loomad, siis kandsid mehed hoolt, et auk tuleks sügav. Ka sellega polnud muret. Ekskavaatori mast oli pikk ning haukas mulda rütmiliselt ja sujuvalt liigendatud seitsmejalaste lõuatäite kaupa, hüdraulilised silindrid läiklesid elektritulede valgel, mootor ponnistas ja mõirgas ja tõmbas hinge, kabiin kerkis ja laskus sedamööda, kuidas kopatäisi kõrvale maha kallutati. Kui auk oli valmis, tagurdas masin ja keeras ringi ja lükkas Keeveri saha abil hauda, teda selle juures kriimustades ja rullides ning keha poriga määrdes, kuni see lõpuks üle serva kukkus ning alla elektriliste varjude sekka mütsatas.

Valesti läks vaid üks asi, just tol hetkel.

Pärale jõudis õhtune rong, hilinemisega viis tundi. Järgmisel hommikul kuulsid nad AM-sagedusega raadiojaama kaudu, et rikkis vedur oli tekitanud sada miili lõuna pool ummiku. Praegu aga oli see neile teadmata. Nende kõrvu puutus leinaline vile taamal ülesõidukohal ning edasi ei saanud nad muud kui end ümber keerata ja jõllitada pikki tuledesäras vaguneid keskplaanil kaugusse mürisemas, üksteise kannul nagu mõni unenäoline nägemus, pealtnäha terve igaviku. Ometi tegi rong viimaks minekut ning rööpad laulsid veel minutikese, edasi neelas keskööpimedus tagatule ning nemad pöördusid jälle oma ülesande juurde.

Kakskümmend miili põhja pool aeglustas rong sõitu, pidurdas ja seiskus siis sisina saatel ladusalt ning ukсед läksid sahinale lahti ja Jack Reacher astus välja, kortermaja mõõtu viljaelevaatori ette betoonrambile. Pahemat kätt jäi veel neli elevaatorit, kõik suuremad kui esimene, ja paremat kätt lennukiangaari suurune tohutu metallsara. Postide otsa olid korrapäraste vahemaade takka kinnitatud naatriumlambid, mille kollased valguskoonused lõikusid pimedusse. Ööõhus püsis udu just nagu mäрге kalendris. Suve lõpp lähenes. Sügis oli juba teel.

Reacher seisis tardunult ja rong ta selja taga läks liikvele temata, ponnistas raginal, kuni visa lõgisev rütm settis, ning kiirendas seejärel, kasvav õhukeeris sakutamas Reacheri rõivaid. Peale tema polnud kedagi rohkem väljunud. Mis ei olnud üllatav. See koht polnud pendelrände sõlmpunkt. Siin tegeleti eranditult põllumajandusega. Reisijatele vormitäreteks mõeldud sisseseade, elevaatorite ning määratu sara vahele kiilutud, piirdus kokkusurutud hoonega, kus leidusid nähtavasti nii kassaaken kui ka pingid ootajate tarbeks. Ehitatud traditsioonilises raudteestilis, jättis see mulje, nagu oleks lastelelu asetatud ajutiselt kahe kilgendava naftatünni vahele.

Ent rippildil oli kogu pikkuses kirjas Reacheri siinviibimise põhjus: Ema Puhkepaik. Seda oligi ta kaardil tähele pannud ja rongipeatusele oli see tema meelet suurepärase nimi. Tema rehkendust mööda ristus raudtee küllap kunagise vankrivooride trassiga

ja millalgi ammu juhtus siinsamas midagi. Võib-olla algas mõnel lapseotel naisel sünnitus. Loksumine oleks mõjunud halvasti. Või tegi vankrivoor peatuse, nädalaks-paariks. Või terveks kuuks. Võimalik, et see koht meenus kellelegi hiljem. Näiteks mõnele järeltulijale. Perekondlik legend. Võib-olla asub siin ühetoaline muuseum.

Ehkki välistatud polnud ka kurvem tõlgendus. Võib-olla oli mõni naisterahvas siia maetud. Liiga elatanud, et rännak üle elada. Kui nõnda, siis asub siin mälestuskivi.

Reacher otsustas, et asja tasub uurida kummalgi juhul. Tal puudus selge siht, aega, mida viita, jätkus tal maa ja ilm ning sellised kõrvalepõiked ei maksnud talle vähimatki. Mistõttu lahkus ta rongist. Ning esiotsa tabas teda pettumus. Tema ootused olid olnud täiesti ekslikud. Vaimusilmas oli ta kujutlenud paari tolmust maja ja üksildast ühehobusekoplit. Ning muuseumituba, mida peetakse ehk õhinapõhiselt, osajaga. Pidajaks võib-olla mõni vanamees mõnest majast. Nelinurkse sepisaia taga leidub ehk marmorist päitsikivi.

Aga päratu põllumajandustaristuga polnud ta osanud arvestada. Kuigi oleks vist võinud. Teravili, saa tuttavaks – raudtee. Kusagil oli vaja see laadida. Miljardid buššelid ja miljonid tonnid – aastast aastasse. Ta sammus pahemale, et heita pilk rajatisi lahutavasse tühimikku. Vaateväli oli pime, ent ta aimas asustuse rohmakat poolringi. Oletatavasti depootöölise kodud. Ta eristas tulesid, mida lootis kuuluvat kas motellile või einebaarile või mõlemale.

Väljapääsu poole kõndides loovis ta ümber naatriumlampide valgussõõride, puhtalt harjumuse jõul, ent viimase laterna märkas ta olevat vältimatu, kuivõrd see asetses täpipealt värava kohal. Niisiis hoidis ta edasised pettemanöövrid kokku ning jalutas ka eelviimasest valgussõõrist otse läbi.

Samal momendil astus varjude keskelt lagedale naisterahvas.

Too lähenes kahe kärke sammu jagu, rõhuka energilise söös-tuga, innukalt, just nagu rõõmustaks ta Reacherit nähes. Kehakeel kõneles üleni kergendusest.

Kuni see muutus. Kuni see hakkas kõnelema pettumisest. Naine seisatas järsult ja ütles: „Oih.”

Aasia verd naine. Aga mitte väheldane. Viis jalga üheksa tolli või ehk isegi viis kümme. Ja vastava kehaehitusega. Kondisusest polnud juttugi. Kleenukesest nääpsust oli asi kaugel. Reacheri pakkumist mööda oli naine umbes neljakümneaastane, pikkade, lahtises soengus musta värvi juustega, lühikese puuvillase palitu all teksad ja T-särk. Jalatsiteks olid paeltega kingad.

Ta ütles: „Tere õhtust, proua.”

Naine vahtis üle tema õla.

Ta ütles: „Ma olin ainuke reisija.”

Nüüd vaatas naine talle silma.

Ta ütles: „Rohkem ei tulnud rongilt kedagi maha. Seega oletan, et teie sõber ei saabu.”

„Minu sõber?” küsis naine. Neutraalne aktsent. Argine ameerika hääldus. Selline, mida kuuleb kõikjal.

Ta lausus: „Milleks siin muidu viibida, kui mitte rongil vastas? Muul otstarbel pole ju mõtet käia. Vaevalt siin südaöösiti harilikult midagi vaadata on.”

Naine ei iitsatanud.

Ta jätkas: „Ärge öelge, et ootate siin kella seitsmest saadik.”

„Ma ei teadnud, et rong jääb hiljaks,” ütles naine. „Mobiililevi siin pole. Ega raudteelasi, kes infot annaksid. Ja postitõlla kutsar on vist kodus haige.”

„Minu vagunis teda ei olnud. Ega ka järgmises kahes.”

„Keda ei olnud?”

„Teie sõpra.”

„Te ei tea tema välimust.”

„Ta on suurt kasvu sell,” lausus Reacher. „Sestap te hüppasite mind märgates lagedale. Te arvasite, et mina olen tema. Vähemasti viivuks arvasite. Ja minu vagunis polnud ühtegi suurt kasvu selli. Ega järgmises kahes.”

„Millal järgmine rong tuleb?”

„Kell seitse hommikul.”

Naine päris: „Kes te olete ja miks te siia tulite?”

„Ma olen lihtsalt läbisõidul.”

„Rong oli läbisõidul. Teie mitte. Teie väljusite.”

„Kas te teate sellest paigast midagi?”

„Mitte kõige vähematki.”

„Kas te olete näinud siin mõnd muuseumi või hauakivi?”

„Mida te siin teete?”

„Kes küsib?”

Naine viivitas südamelöögi jagu ja ütles: „Ei keegi.”

Reacher jätkas: „Kas linnakeses juhtub olema motelli?”

„Seal ma peatun.”

„Kuidas seal on?”

„Nagu motellis.”

„Mulle sobib,” ütles Reacher. „Kas vabu tube leidub?”

„Ma oleksin hämmastunud, kui ei leiduks.”

„Hüva, te võite mulle teed näidata. Ärge oodake siin öö otsa. Ma tõusen varavalges. Koputan minnes teie uksele. Loodetavasti saabub teie sõber hommikul.”

Naine vaikis. Piidles veel korraks hääletuid rööpaid, keeras siis ringi ning juhatas Reacherile väljapääsuvärava kaudu teed.

KAKS

Motell oli suurem, kui Reacher eeldas. See oli kahekorruseline ja hobuserauakujuline, tubade arv kolmkümmend, parkimisruumi küllaga. Kuid mõned parkimiskohad olid siiski ka hõivatud. Asutus oli küllaltki tühi. Ehitatud oli see lihtsakoeliselt, ülekrohvitud plokkidest, mis värvitud beežiks, rauast trepi ja käsipuudega, mis värvitud pruuniks. Ei midagi erilist. Aga välja paistis see puhas ja hästi hooldatud. Kõik elektrikirnid töötasid. Reacher oli elus näinud hullemaid paiku.

Kontor asus alumisel korrusel, esimene uks pahemat kätt. Laua taga oli administraator. Lühikest kasvu eakas tüüp vägeva vatsa ja ilmselt klaassillmaga. Kui naisele ulatati 214. toa võti, kõndis too minema, rääkimata rohkem sõnagi. Reacher päris hinda ja tüüp ütles: „Kuuskümmend taala.”

Reacher küsis: „Nädala eest või?”

„Ühe öö.”

„Ma olen vana kala.”

„Mida see peaks tähendama?”

„Olen ööbinud paljudes motellides.”

„No ja siis?”

„Ma ei näe, et miski vääriks siin kuutkümmend taala. Kahtkümmend võib-olla.”

„Kakskümmend ei mängi välja. Need toad on kallid.”

„Missugused toad?”

„Ülemised.”

„Mina olen rahul allkorrusega.”

„Kas te ei tahagi tema naabruse?”

„Kelle?”

„Oma naissõbra.”

„Ei,” ütles Reacher. „Ma ei taha tema naabruse.”

„Alumine korrus on nelikümmend dollarit.”

„Kakskümmend. Enam kui pooled numbritoad on tühjad. Varsti lõpetate tegevuse. Parem kakskümmend taala kui paljas õhk.”

„Kolmkümmend.”

„Kakskümmend.”

„Kakskümmend viis.”

„Nõus,” ütles Reacher. Ta võttis taskust sularaharulli ning eraldas kümneka, kaks viielist ja viis ühest. Ta ladus need letile ja ühesilmne andis vastukaubaks võtme, puidust ripatsil number 106, mille tõmbas sahtlist võiduka viibutusega.

„Tagumine nurk,” juhendas tüüp. „Trepil kõrval.”

Astmed olid metallist ja kolisesid kindla peale valjusti, kui inimesed üles-alla käisid. Mitte just asutuse parim tuba. Väiklane kättemaks. Aga Reacher ei hoolinud. Ta rehkendas, et täna õhtul puutub tema pea patja viimasena. Teisi hiliseid tulijaid polnud ette näha. Tasandike hääletus öös võis ta arvestada häirimatusega kuni hommikuni.

Ta tänas ja kõndis, võti näpus, minema.

Ühesilmne tüüp ootas kolmkümmend sekundit ja valis siis laua-telefonil numbri ja kui telefonile vastati, ütles: „See naine kohtus mingi mehega rongilt. Rong hilines. Ta ootas viis tundi. Tõi mehe siia ja mees võttis toa.”

Kõlas küsimuse plastiline pragin ja ühesilmne administraator jätkas: „Veel üks suurt kasvu vennike. Igavene kitsi tõpranahk. Kottis mind toa hinna pärast. Ma andsin talle saja kuuenda, taganurgas.”

Taas krigisev küsimus ja taas vastus: „Siit mitte. Olen kontoris.”

Pragin kordus, aga sedapuhku olid toon ja kadents teistsugused. Juhise, mitte küsimuse omad.

Ühesilmne tüüp ütles: „Hüva.”

Pani toru ära ning tõusis vaevaliselt püsti, astus kontorist välja ja võttis aiatooli 102. toa juurest, mis oli tühi, ning lohistas mööda bituumenkatet punkti, kust nägi võrdset määral iseenda ja 106. toa ust. *Näed sa sealt tema tuba*, oli kõlanud küsimus, ja *Vea end kühugi, kust saad teda öö otsa valvata*, oli kõlanud juhise, ning juhistele kuuletus ühesilmne tüüp alati, olgu küll, et mõnikord veidi vastumeelselt, nõnda nagu sel hetkel, kui ta rakurssi kohendades

ebamugavale plasttoolile täie kereraskusega istuma räntsatas. Õues, öise õhu käes. Mitte just tema eelistatuim asjaajamise viis.

Numbritoast kuulis Reacher aiatooli kriipeid bituumenkattel, kuid ei pööranud sellele tähelepanu. Suvaline öine heli, ei midagi ohtlikku, see polnud haavlipüssi vinnastamine ega tupest tõmmatava tera nahin, ega olnud tema ürgajul põhjust muretseda. Ning ainus võimalus, mis jäänuks ürgajust kõrgemale, oluaks paeltega kingade sammud väljas kõnniteel ja koputus uksele, sest too raudteeäärne naisterahvas jättis mulje isikust, kel on palju küsimusi ja lisaks mõningane veendumus, et võlgnetakse ka vastus. *Kes te olete ja miks te siia tulite?*

Ent kuna sammude ja koputuse asemel kõlasid kriiped, ei pööranud Reacher sellele tähelepanu. Ta voltis püksid kokku ja laotas need silumiseks madratsi alla ning edasi pesi dušš temalt päevase räpa ja ta pugest teki alla. Äratuse oma peas seadis ta helisema kella kuueks, ringutas korra, haigutas korra ning uinus.

Koiti kerkis kuldse tervikuna, ilma vähimagi roosa või lillaka varjundita. Pesusinine taevast meenutas vana, tuhat korda läbi loputatud särki. Reacher võttis taas dušši, pani riidesse ja astus õue, kus oli uus päev. Märgates küll tühja aiatooli, mis oli kummalisel kombel sõiduteele asetatud, ei arvanud ta nähtust midagi. Ronides metalltrepist üles nii vaikselt kui suutis, sättis ta jalgu väga ettevaatlikult, et kahandada tõenäoline kolin tuhmiks tukslevaks tüminaks. Ta leidis toa 214 ja koputas, kindlameelselt, kuid diskreetselt, nõnda, nagu tema kujutluses koputasid peenete hotellide jooksupoisid. *Teie tellitud äratus, madam.* Naisel oli umbkaudu nelikümmend minutit. Kümme, et liigutama hakata, kümme duši jaoks, kümme, et vantsida jälle raudtee äärde. Hommikust rongi ennetab naine tublisti.

Reacher hiilis uuesti trepist alla ja seadis sammud tänavale, mis laiuse poolest kvalifitseerus selles kohas väljakuks. Taluveokite tarvis, oletas ta, kui nood oma pikaldaste ja kohmakate, aerutavate pööretega rivistuvad sappa kaalumissildade ja vastuvõtupunktide

ja viljaelevaatorite endi juures. Bituumenkattesesse olid surutud rööpad. Logistika oli suur ja põhjalik. Jaotus viitas mingit laadi sõlmjaamale või teeninduskeskusele, paikkond aga võis selles Ameerika osas tähendada kahesajamiilist raadiust. Mis selgitas motelli mahtu. Talunikud saabusid igast ilmakaarest, ööbima enne või pärast rongireisi kaugemasse linna. Saabusid vahest kõik ühekorraga, teatud perioodidel aastas. Võib-olla siis, kui eemal asuvas Chicagos läksid parajasti müüki futuurid. Sellest siis ka kolmkümmend magamistuba.

Avar tänav või väljak või kuidas seda iganes nimetati kulges põhijoones lõunast põhja: idapiiri määratles paremat kätt raudtee ja läikiv taristu ning läänepiiri pahemal omamoodi peatänav ekvivalent. Seal olidki hotell ja einebaar ja universaalkauplus. Neist ettevõtetest edasi hargnes linnake lohakas läänesuunalises poolringis. Asustus oli hõre. Maakoha stiilis hajali. Elanikke tuhande kanti, võib-olla vähem.

Marssides mööda laia tänavat põhja poole, otsis Reacher vankrivooride trassi. Ta rehkendas, et see ristub tema teekonnaga, kuna liikumine idast läände oli ju olnud vankrivooride kogu mõte. *Minge läände, noored mehed*. Põnev ajastu. Viiskümmend jardi eespool, viimase elevaatori järel, silmas ta ülesõitu. Risti paiknev tänav viis idast läände lausa kraadipealt. Paremat kätt säras hommikupäike ja pahemal langesid pikad varjud.

Ülesõidurajal polnud tõkkepuid. Ainult punased tuled. Reacher seisatas rööbastel ning kiikas tagasi lõunakaarde, kust ta oli tulnud. Rohkem ülesõite ei leidunud vähemalt miili ulatuses ja kaugemale tema pilk kahvatus valguses ei küündinud. Täpselt sama lugu oli põhja pool. Mis tähendas, et kui Ema Puhkepaik sai uhkustada isikliku ida-läänesuunalise liiklussoonega, siis seisis ta just praegu sellel.

See oli mõõdukalt lai ja kergelt kumer, täiteks kummassegi külge kaevatud madalatest kraavidest pärit muld. Katteks oli paks bituumen, aegapidi hallinenud, ilmastiku tõttu siit-sealt pragunenud ning servad juhuslikud nagu tardunud laaval. Nöörsirge trass ulatus silmapiirist silmapiirini.

Usutav variant. Vankrivoorid sõitsidki võimaluse korral nõõrsirgelt. Mispärast mitte? Lihtsalt lustiks ei hakanud keegi lisamiilidega oma teed pikendama. Juhtvanker, kaaslased kannul, seadis sihi orientiiri järgi taamal ning aasta hiljem avastas roopad juba mõni uus rühm, kolmandal aastal aga märkis keegi need maakaardile. Ning sajand hiljem ilmus platsi osariigi maanteeamet asfaldiveokitega.

Idakaares polnud midagi näha. Ei ühetoalist muuseumi ega marmorist pätsikivi. Kõigest tee, mille ümber lõputud valmiva nisu põllud. Ent vastassuunas, lääne pool rööpaid, kulges sama tee enam-vähem otsejoones linnakese keskpunkti, kummassegi külge ehitatud umbes kuus kvartalit madalavõitu maju. Nurgapealne krunt paremat kätt oli laienenud saja jardi jagu põhjakaarde. See meenutas jalgpalliväljakut. Talutehnika esindusfirma. Veidrad traktorid ja tohutu masinapark, viimseni tuttuued ja säravad. Pahemat kätt pesitses veterinaariakaupade äri väikeses hoones, mis oli algselt küllap olnud harilik elamu.

Reacher tegi pöörde, et jalutada mööda ajaloolist trassi kursiga läände, linnakese südamesse, ning leige hommikupäike soojendas ta turja.

Motelli kontoris valis ühesilmne administraator numbri ja kui telefonile vastati, ütles: „See naine läks jälle raudtee äärde tagasi. Nüüd siis veel hommikuse rongi vastu. Mitu meest meile õige saadetakse?”

Kõlas pikk plastiline pragin, mitte küsimus, aga ka mitte juhtnõõr. Toonilt pehmem. Julgustus ehk. Või midagi rahustuseks. Ühesilmne tüüp ütles: „Hüva, olgu,” ning lõpetas kõne.

Reacher jalutas kuus kvartalit sinna ja kuus kvartalit tänna ja jõudis näha nii mõndagi. Ta nägi maju, kus elati tänase päevani, ja maju, mis olid seemnemüüjate ja väetisevahendajate ja suurloomaarstide kontoreiks muudetud. Ta nägi ühetoalist advokaadibürood. Kvartali jagu põhja pool nägi ta bensiniijaama ja piljardisaali ja õllepoodi, kus müüdi ka jääd, ja veel teist poodi, kus müüdi eranditult kummisaapaid ja kummipõllesid. Ta nägi selvepesulat ja rehviäri ja asutust, kus tallutati saapaid.

Muuseumi ega ausammast ta ei näinud.

Kuid polnud hullu. Ega oleks kumbagi ju torgatudki teepervele. Pigem ikka kvartal või paar eemale, turvakaalutlustel ning et säilitada soliidsus.

Ta astus ajalooliselt trassilt ära kõrvaltänavasse. Linnakese põhiplaan meenutas võrgustikku, olgugi see kasvanud poolringikujuliseks. Mitte iga krunt polnud ihaldusväärne. Hiiglaslikke elevaatoreid oleks nagu ümbritsenud eraldi gravitatsiooniväli. Kaugeimad soidid olid välja arendamata. Kolmnurga tipule lähemal aga seisid hooned tihedasti koos. Trassi taga ümberehitatud garaažides ja kuurides leidis terve kvartali ulatuses ühetoalisi kortereid ning rahvas, kes oli loovutanud aakri või paar puu- ja köögiviljakasvatusele, näis olevat püsti löönud omaalgatuslikud turuletid. Oli Western Unioni, Money Grami, FedExi, UPS-i ja DHL-i esindus, mis pakkus ka faksi- ja paljundusteenust. Naaberkontor, mis pakkus raamatupidamisteenust, jättis hüljatud mulje.

Ei muuseumi ega ausammast.

Ta tiirutas kvartalist kvartalise, möödus majalobudikest, möödus diiselmootorite remonditöökojast, möödus lagedatest kruntidest, mis tulvil juuspeent umbrohtu. Ta sattus tuttava laia tänava kaugemasse otsa. Pool linnakest oli läbi käidud. Ei muuseumi ega ausammast.

Ta nägi, kuidas hommikune rong jaama veeres. See paistis väge täis ja kibeles peatuma. Võimatu oli eristada, kas keegi tuli maha. Taristu jäi liialt ette.

Nüüd läks tal kõht tühjaks.

Ta kõndis sirgjoones edasi üle väljaku, enam-vähem tagasi oma lähtepunkti, möödus universaalkauplustest ja sisenes einebaari.

Samal momendil lipsas motellipidaja kaheteistkümnendaastane lapselaps universaalkaupluste, täpsemalt ukse kõrval asuva taksofoni juurde. Poiss puistas mündid pilusse ja valis numbri ja kui telefonile vastati, ütles: „Ta otsib linna läbi. Ma jälitasin teda kogu see aeg. Ta vaatab igale poole. Käib läbi iga kvartali.”